

M / V

door tine hens

Milky Way

Of ik een Mars wilde ruilen voor iets anders. Iets groters liefst. Twee Milky Ways, bijvoorbeeld? Of drie. Want ze waren op ruiltocht en dan is het toch de bedoeling dat je met meer thuiskomt dan waarmee je vertrokken bent. Ze waren met z'n drieën en de middelste hield een beduimd exemplaar van een Mars voor zich uit. Met een kind aan de borst en de draagbare telefoon tussen mijn oor en mijn schouder geklemd, probeerde ik hen met een blik duidelijk te maken dat ik ook maar een beperkt soort vrouw was en dat ik zeer goed wist dat er supervrouwen waren wiens capaciteit tot multitasken schier eindeloos is, maar dat ik bij deze mijn plafond bereikt had en dat mijn hoofd niet naar inwisselbaar snoepgoed stond.

Oh, maar ze hadden tijd. Ze zouden wel wachten. Wachten? Waarop dan? Op een derde arm aan mijn lichaam? Ik geef toe dat ik lichtjes geïrriteerd raakte en in die acute aanval van ergernis liet Leon mijn borst los en spoot de melk weg tussen de ogen van de jongen met de Mars. De drie staarden me aan alsof het geen moedermelk was, maar drijfmest. Dat ik niets in de plaats hoefde, zei ik. En dat het ook een beetje een Milky Way is, maar ze waren al weg.

„Het is geld waard”, riep ik hen nog na. Die moedermelk, bedoelde ik. Zij versnelden hun pas. En toen ik hen achterna rende met de gegevens van Elena Meda van Prolacta Bioscience - de vrouw die moedermelk bottelt, pasteuriseert en tegen een rechtvaardige prijs onder de melklozen en armen verdeelt - dreigden ze ermee Child Focus te waarschuwen. „Ik meen het”, probeerde ik nog. „Ik ook”, zei de jongen met de Mars.

Ineens vroeg ik me af of borstvoeden iets vreemds met een mens en zijn verstand doet? Het is hetzelfde hormoon dat onze melkproductie regelt en onze orgasmen verzorgt, alleen het resultaat is net iets anders. Terwijl een orgasme nauwelijks te veel, te lang of te hevig kan zijn, is dat in geval van melkproductie allemaal behoorlijk pijnlijk. Zo pijnlijk dat een vrouw midden in de nacht haar man om een borstpomp smeekt, nu onmiddellijk, snel, ze moest er al zijn. En die arme man in zijn auto springt en naar de apotheek van wacht rijdt om een afkolfapparaat te kopen voor zijn vrouw die ondertussen haar borsten met kwark insmeert om de stuwings te verlichten.

Is het omdat we zelf een generatie van flessenkinderen zijn dat we zo overtuigd, ja bijna fanatiek, naar de borst grijpen en dat we onze kinderen niet twee, niet drie, maar liefst zes, negen, ja zelfs vieren-twintig maanden aan de borst drukken? Want was dat prille tekort aan borst niet de reden waarom we met z'n allen veel te jong begonnen met roken, drinken en seks hebben? En moesten we daarna niet massaal in therapie om uiteindelijk in het reine te komen met die borstloze beginjaren? Werd de link tussen borstvoeding en zinloos geweld al voldoende onderzocht, en zo niet: wordt het niet hoog tijd om daar flink wat overheidsgeld voor vrij te maken? In plaats van het altijd over migranten te hebben? Tussen haakjes: krijgen die borstvoeding? Om maar te zeggen: het moet toch iets zijn dat ons zo doet geloven in die moedermelk.

„Het is vooral een krachtig instinct”, meent een zogende vriendin. We zitten op restaurant en een van mijn zoogcompressen - een soort gewatteerd bierviltje om melkkringen op kleding te vermijden - is zonet in mijn soep geduikeld en heeft daar zijn versterkt absorberend vermogen afdoende bewezen. Is het instinct of schuldgevoel? De angst om ons kind met een eerste, fundamentele gebrek de wereld in te sturen?

„Een geschenk voor het leven”, prijzen borstvoedingsbrochures het moedermelkgebeuren aan. Wij zijn pro, natuurlijk, maar het is soms ook wel een gevecht. En dan zou je even, heel even willen ruilen. Met een Mars, bijvoorbeeld.

Freelancejournaliste Tine Hens leeft samen met soms drie, soms vijf mannen. Beurtelings geven zij en Tom Heremans hun kijk op relaties, seks en andere dingen des levens.

www.standaard.be/manvrouw

Ik wil zeker geen hiërarchie invoeren en de verschillende vormen van intimiteit rangschikken volgens waardevol of minder waardevol. Er zijn inderdaad mensen die een zeer intieme band met hun hond hebben. In *De wandelaar*, het laatste boek van Adriaan Van Dis, gebeurt iets moois: een hond springt uit een brandend gebouw en wordt geadopteerd door de man die hem redt. Door de hond verandert de hele kijk van die man op de wereld en op het leven. Dieren kunnen een vorm van intimiteit met zich meebrengen die voor sommige mensen ingrijpender is dan de intimiteit die ze met mensen kunnen bereiken. Een hond verwacht niets van je, hij staat altijd klaar om je enthousiast te begroeten. Hij zal niet denken: 'Nu hoef je niet aan te komen met die lieve woorden, want gisteren was je onvriendelijk en gaf je me te weinig aandacht.' Een hond houdt onvoorwaardelijk van zijn baas. Hij liegt niet, omdat hij niet anders kán. En dat maakt onze intimiteit met dieren soms zo groot. Dieren hebben ook een heilzaam effect op de gezondheid. Mensen met een huisdier genezen sneller na een hartaanval bijvoorbeeld, zo is inmiddels wetenschappelijk bewezen. Als je een dier streelt, maak je meer endorfines aan en dat is goed voor ons welbevinden.

Intimiteit gaat ook over je verbonden voelen, over gelukkig zijn.

Dat aspect heb ik verkend in een vorig boek, *Van een ontuurrichtende eenvoud*. Ik ging daar op zoek naar wat mensen gelukkig maakt, en ik dacht het antwoord te vinden via gesprekken met heel oude mensen die met enige afstand kunnen terugblikken op het leven. Dat viel eerlijk gezegd een beetje tegen: de sociale wenselijkheid zat in de weg. Ik kreeg de gebruikelijke standaardantwoorden over de huwelijksdag, de kinderen en kleinkinderen, maar ik voelde dat er iets ontbrak. Dat er onder dat sociaal wenselijke oppervlak minder voorspelbare dingen broeiden. Omdat ik vaak met hypnose werk in de psychotherapie, besloot ik diezelfde techniek toe te passen op honderd vrijwilligers. Ik vroeg hen tijdens de hypnose in hun herinnering op zoek te gaan naar een ervaring die hen een gevoel gaf van 'Nu zou de tijd mogen stilstaan'. De verhalen die ze toen vertelden, kwamen spontaan uit hun onbewuste naar boven. Iemand vertelde hoe ze als kind van vier aan de keukentafel zat bij haar grootouders, met voor haar de oranje gloed van de Leuvense stoof en achter haar de warmte van haar grootmoeder die haar haren kamde. Het zijn kleine verhalen die ik in al hun eenvoud nooit meer ben vergeten. Pas veel later besepte ik dat ze vaak over intimiteit en verbondenheid gingen.

In uw boek koppelt u de intimiteit ook vaak los van de voor de hand liggende partnerrelaties.

Dat heb ik bewust gedaan. Intimiteit gaat ook over het delen van dingen die je tegen vrijwel niemand durft te vertellen. Als je dat met je partner kan, dan is dat fantastisch, maar lang niet elke relatie laat dat toe. En dan kan een intieme vriend of vriendin erg belangrijk zijn, iemand bij wie je kwetsbaar mag zijn en die je niet veroordeelt, ook als je praat over dingen waarover je je eigenlijk schaamt. Ik vind vriendschap enorm belangrijk en ik begrijp niet waarom mensen er zo weinig in investeren. Misschien heeft het ook te maken met de overdreven media-aandacht voor relaties en seksualiteit, waardoor die partnerrelatie onder enorme druk komt te staan. Je moet als paar aan zoveel eisen voldoen, alles moet perfect zijn. Geen wonder dat zoveel paren teleurgesteld raken, aan het twijfelen slaan en uiteindelijk scheiden. Relaties hebben lucht nodig: een scheut azijn in de waterketel om de kalkaanslag tegen te gaan. Boeiende vriendschappen - en meer algemeen: een boeiend leven - maken je ook als partner boeiender en dat dreigen we wel eens te vergeten. Omdat we geneigd zijn

intieme vriendschappen bedreigend te vinden, omdat we ze associëren met vreemdgaan. We verwachten alles van die ene relatie en dat is te veel. Ik sta sterk achter duurzame relaties, maar ze mogen niet de absolute norm worden. Daarom besteed ik in mijn boek ook aandacht aan singles en aan de manier waarop zij op zoek gaan naar intimiteit in hun leven.

Het verlangen naar overspel speelt een belangrijke rol in het eerste verhaal van uw boek. Door een inkijk te geven in het hoofd van die man, verandert u hem in de ogen van de lezer van iemand die zichzelf niet in de hand weet te houden, in een eenzame zoeker.

Als je hem oppervlakkig bekijkt, lijkt hij een beetje een zielige figuur. Hij is alle controle en gevoel voor richting kwijt, ondanks het feit dat hij in zijn vakgebied een autoriteit is: een arts, die het gewend is om te gaan met de grote thema's in dit leven, met leven en dood. Maar juist dat soort mensen loopt het meeste gevaar, omdat ze denken boven alles te staan. Hij wordt verliefd en voelt zich wegzakken in het drijfzand van zijn emoties. Hij voelt zich zelfs niet meer thuis in zijn eigen lichaam. Men associeert die vervreemding van het eigen lichaam vaak met vrouwen in de menopauze. Maar mannen maken dat net zo goed mee: een ouder wordend lichaam is heel confronterend. Je moet je eigen lichaam opnieuw leren kennen, de intimiteit met dat lichaam terugvinden. Mannen gaan die vervreemding vaak te lijf door fanatiek te beginnen sporten of zich te focussen op andere vormen van prestatiegericht gedrag. Het is hun manier om opnieuw greep te krijgen op hun lichaam.

Of ze verlangen naar een plek onder het zeil. Zoals in uw metafoor van de rups op de kermis waarover het zeil zich langzaam sluit.

Ja, want wat daar gebeurt, onttrokken aan het oog van toeschouwers, lijkt onweerstaanbaar aantrekkelijk. En mijn personage stond er altijd al buiten. Hij bleef zijn hele leven verlangen naar die onbereikbare intimiteit die hij als jongen al onder dat zeil vermoedde. In de loop van de jaren heb ik zo vaak met paren gepraat bij wie overspel een rol speelde in hun relatieproblemen. Ik heb er vooral uit geleerd dat vreemdgaan veel minder met seks te maken heeft dan we doorgaans denken. De mensen die ik hier in de praatstoel kreeg, waren verscheurde mensen. Als ik hen vroeg naar wat ze in die andere relatie zochten, dan kwam dat vaak neer op een vorm van intimiteit. De man in mijn verhaal is betoverd, verliefd op de liefde. Hij is jaloers op de grote intimiteit tussen die vrouw en haar stervende man. Wanneer hij ziet hoe ze het horloge van haar man uitdoet en de geur van het bandje opsnuift, is het alsof hij met een natte dwiel geslagen wordt: dat is precies waarnaar hij zelf altijd heimelijk verlangd heeft, iemand die zoveel van hem zou houden. Hij wordt verliefd. Niet op die vrouw, maar op de liefde, op wat er tussen die twee gebeurt. Daar gaat het in de midlifecrisis zo vaak over: die drang naar nog een keer opgaan in iemand anders, naar overweldigende intimiteit. De arme man beseft niet dat hij - zoals een Polynesisch spreekwoord zegt - op een walvis staat te vissen naar een walvis. Hij heeft het allemaal: een liefdevolle vrouw, een kind dat niet ophoudt liefdeshartjes voor hem te tekenen. Maar jammer genoeg ziet hij het zelf niet. Zo gaat dat vaak: soms moeten we een grote omweg maken om te leren dat we de reis helemaal niet hadden hoeven te maken.

Wilfried Van Craen, *Intimiteit. Over verlangen en onbereikbaarheid*, Van Halewyck, 14,90 euro. www.wilfriedvanraen.tk

www.standaard.be/hartenziel